

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการอ่าน

ไม่มีใครให้ความหมายของการอ่านไว้ต่าง ๆ กันดังนี้
ชูศักดิ์ บุษราคัม กล่าวว่าการอ่านหมายถึง "การใช้สายตาสังเกตและ
แยกแยะตัวหนังสือเป็น ออกเสียงให้ตรงกับคำที่อ่าน แปลความหมายของคำได้ รู
ส่วนประกอบของคำและรูเสียงสูงต่ำ"¹

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ได้อธิบายถึงความหมายของการ
อ่านในอีกแง่หนึ่งว่า "การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำ
ความคิดและนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเพียงเครื่องหมายแทน
คำพูดและคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่โชแทนของจริงอีกทอดหนึ่ง"²

ในเรื่องความหมายของการอ่านนี้ บันลือ พฤกษ์วัน ได้ให้ความหมาย
สอดคล้องกับความหมายของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู โดยได้กล่าวถึง
การอ่านว่า "การอ่านหมายถึงการแปลตัวอักษร (สัญลักษณ์) ออกมาเป็นคำพูด (เสียง)
และมีความหมายที่ใช้สื่อความคิดระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน (ผู้ฟัง) ซึ่งบางครั้งไม่จำเป็น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ชูศักดิ์ บุษราคัม, "สอนอ่านเขียนแบบปฏิบัติการ," ประชาศึกษา
30(สิงหาคม 2521) : 2.

²หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, การสอน
อ่านในชั้นประถม(พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2509), หน้า 35.

ต้องออกเสียงก็เข้าใจความหมายกันได้"¹

นอกจากนั้น จิววอร์ธ จิงเจริญ อางถึง ธอร์ดิก (Thondike) ซึ่งบอกว่า "การอ่านคือกระบวนการของเหตุผล (Reasoning Process) และ เอคการ์ดเคิล (Edgardale) ซึ่งบอกว่า การอ่านเป็นกระบวนการของการเข้าใจความหมายจากกระดาษพิมพ์ที่พิมพ์ขึ้นควมมีความหมายเพื่อความเข้าใจ"²

จากความเห็นของบุคคลดังกล่าว การอ่านจึงหมายถึงการใช้สายตามองคูตัวหนังสือที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นและแปลความหมายจากสิ่งที่เห็น(ตัวอักษร)ออกมาเป็นความคิดและนำความคิดนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์อีกทอดหนึ่ง

ประเภทของการอ่าน

เราสามารถแบ่งการอ่านออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้โดยขึ้นอยู่กับการพิจารณาว่าจะพิจารณาการอ่านในคานใด ถ้าพิจารณาการอ่านโดยดูจุดมุ่งหมายของการอ่านเป็นหลักแล้ว เราจะแบ่งการอ่านออกได้ตามแนวคิดของรูสา วงศ์ยังอยู่ เป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. อ่านเพื่อทราบข่าวสารข้อเท็จจริง การอ่านแบบนี้เป็นการอ่านที่รวดเร็ว สิ่งที่เราต้องการจากการอ่านคือ คำตอบสั้น ๆ หัวข้อสำคัญหรือความคิดเด่นของข้อความทั้งหมด เช่น การอ่านประกาศ การอ่านป้ายโฆษณา การอ่านพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน การอ่านแบบนี้มักจะอ่านเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรืออ่านให้เกิดความสนุกสนาน เกิดความซาบซึ้ง เช่น การอ่านนวนิยาย อ่านสารคดี การท่องเที่ยว เป็นต้น

006692

¹ บันลือ พฤกษะวัน, อุปเทศการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา
(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 80.

² จิววอร์ธ จิงเจริญ, "การสอนอ่าน," มิตรครู 15(พฤษภาคม 2516):10.

3. อ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้า การอ่านแบบนี้มีไว้เพื่อให้จำได้หรือให้รู้เท่านั้น หากแต่อ่านเพื่อให้เข้าใจ สามารถประเมินค่าตีความ วิพากษ์วิจารณ์ให้กว้างขวางออกไปได้เช่น การอ่านตำราวิชาการ อ่านบทความจากวารสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ถ้าเราพิจารณาการอ่านเป็นหลักเราจะแบ่งการอ่านเป็นดังนี้

1. อ่านออกเสียง การอ่านแบบนี้ใช้เมื่อเราต้องการให้ตัวเราเองหรือผู้อื่นได้ยินข้อความที่อ่าน หรือใช้เมื่อต้องการฝึกการออกเสียงใหญ่ถูกต้องชัดเจน หรือใช้เมื่อต้องการให้เกิดความซาบซึ้งคัมคำในความไพเราะของข้อความที่อ่าน เช่น การอ่านบท ร้อยกรองต่าง ๆ อัตราเร็วของการอ่านแบบนี้สำหรับคนทั่วไปจะอยู่ในราว 120-150 คำต่อนาที

2. อ่านในใจ การอ่านแบบนี้อ่านโดยที่ไม่ออกเสียงและไม่ใช้อวัยวะที่ออกเสียงต่าง ๆ เคลื่อนไหวเลย คงใจเฉพาะเพียงสายตาทอดไปบนหนังสือ ตาจับภาพแล้วส่งสัญญาณผ่านประสาทตาไปยังประสาทสมองให้รับรู้เพื่อจดจำตีความต่าง ๆ วิธีการแบบนี้เหมาะสำหรับใช้ในการอ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้าความสามารถของคนทั่วไปในการอ่านแบบนี้ประมาณ 200-250 คำต่อนาที ผู้ที่อ่านได้เร็วขึ้นซึ่งจัดว่าอยู่ในเกณฑ์ดี จะอ่านได้ประมาณ 400-600 คำต่อนาที¹

จากการศึกษาการอ่านประเภทต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การอ่านทุกประเภทมีความสำคัญ อย่างไรก็ตามการอ่านออกเสียงนั้นมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเด็กจะต้องเริ่มเรียนจากการอ่านออกเสียงเป็นประเภทแรกก่อนแล้วจึงสู่การอ่านประเภทอื่น ๆ

¹ รัสสา วงศ์ยังอยู่, "เหตุใดคนเราจึงอ่านหนังสือ", วารสารห้องสมุด.

ความพร้อมในการอ่าน

X เนื่องจาก การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนและพัฒนาการทางอารมณ์ สังคม ตลอดจนบุคลิกภาพของเด็ก ดังนั้นทุกคนจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะและความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดี สิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการอ่านของเด็กคือความพร้อมในการอ่าน ครุจึงจำเป็นต้องเตรียมเด็กให้มีความพร้อมในการอ่านก่อนที่สอนให้เด็กอ่านเพื่อที่จะให้เด็กเรียนอ่านได้ดี และรักการอ่าน ซึ่งจะเป็นผลให้เด็กเรียนวิชาอื่น ๆ ต่อไปได้ดีด้วย

ได้มีผู้ให้ความหมายของความพร้อมในการอ่านไว้ดังนี้

รัตนา ศิริพานิช กล่าววว่า "ความพร้อมในการอ่านหมายถึงพัฒนาการระดับหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเรียนอ่านได้โดยไม่มีอุปสรรคมากนักหรือสามารถเรียนได้ในอัตราเร็ว ซึ่งเป็นอัตราปกติสำหรับเด็กทั่วไป"¹

ในเรื่องความพร้อมในการอ่านนี้ กรมสามัญศึกษา ได้ให้ความหมายว่า "ความพร้อมในการอ่านหมายถึงการที่เด็กมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ จนสามารถหรือพร้อมที่จะเรียนอ่านได้"²

นอกจากนี้เสชา ปิยะอัจฉริยะ มีความเห็นในเรื่องความพร้อมในการอ่านตรงกันกับ รัตนา ศิริพานิช และกรมสามัญศึกษาว่า "ถ้าเราพูดถึงความพร้อมในการอ่านก็หมายถึงสภาวะหรือสภาพที่ผู้เรียนมีความสามารถเพียงพอที่จะเรียนอ่านได้ โดยไม่มีความยากลำบากจนเกินไป"³

¹ รัตนา ศิริพานิช, "การเสริมความพร้อมในการเรียนอ่าน" ครูปริทัศน์ ฉบับความรู้เกี่ยวกับเด็ก (มกราคม, 2522) : 57.

² กรมสามัญศึกษา, "แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนอ่าน" ประชาศึกษา 29(สิงหาคม 2520) : 11.

³ เสชา ปิยะอัจฉริยะ, "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาหลักสูตรเด็กเล็ก" คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523 (อค์สำเนา)

จากความเห็นของบุคคลดังกล่าวจึงอาจสรุปความหมายของความพรอมในการอ่านได้ว่า ความพรอมในการอ่านหมายถึง การที่เด็กมีความสามารถที่จะเรียนอ่านได้ โดยไม่มีอุปสรรคและยากลำบากจนเกินไป

ความสำคัญของความพรอมในการอ่าน

การเตรียมเด็กให้พรอมที่จะเรียนอ่านนี้ พรรวณีย์ ชูทัย อ้างถึง เบอร์ตันและเบคส์ (Burton and Bakes) ซึ่งได้กล่าวว่า "ความพรอมในการอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนมาก โดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาความพรอมในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่จะกำหนดว่าเด็กประสบผลสำเร็จในการอ่านหรือไม่เพียงใด ถ้าเด็กยังไม่พรอมที่จะอ่านแม่จะมีอุปสรรคการเรียนการสอนพรอมมดเด็กก็ไม่สามารถเรียนอ่านได้ และพบว่าสำหรับเด็กที่ยังไม่พรอมที่จะอ่านถ้าครูยังไม่เริ่มสอนอ่านทันทีที่เด็กเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง แต่เตรียมตัวเด็กให้มีความพรอมเสียก่อนจะทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านและมีความเข้าใจดีกว่าเด็กที่ยังไม่พรอมที่จะอ่าน แต่ได้รับการสอนอ่านในทันทีที่เข้าเรียน¹

ในเรื่องความพรอมในการอ่านนี้ คัลแมน (Dallman) กล่าวเน้นถึงความสำคัญของความพรอมในการอ่านว่า ปัญหาความพรอมเป็นปัญหาที่ยาก ทั้งนี้เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในเรื่องความพรอม ถ้าครูยังชี้ให้เด็กเรียนอ่านก่อนที่เด็กจะมีความพรอมแล้ว เด็กผู้นั้นอาจจะเกลียดโรงเรียนหรืออาจเรียนไม่ได้ดีหรือมีปฏิกริยาอื่น ๆ เกิดขึ้นได้และในทางตรงกันข้ามถ้าถ่วงเวลาการเรียนอ่านของเด็กให้เนิ่นนานจนเกินไปจะเกิดผลเสียได้อีก โดยเฉพาะเด็กที่อยากเรียนอ่านมาแต่ก่อนที่จะเข้าเรียนเพราะจะทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย เฉื่อยชาและขาดความสนใจในการ

¹พรรวณีย์ ชูทัย, "การสร้างแบบทดสอบวัดความพรอมในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยแพทยศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า 2.

เรียนอ่านเสียก่อนที่จะถึงเวลาอ่านจริง ๆ¹

สโตน (Stone) มีความเห็นในเรื่องความพร้อมในการอ่านตรงกับคัลแมน (Pallman) ซึ่งเขาได้เสนอแนะว่า ครูอาจกำหนดเวลาที่จะเริ่มสอนอ่านได้จากความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคน เมื่อเด็กพร้อมก็ควรเริ่มสอนไม่ควรปล่อยให้ล่าช้าเกินไป การบังคับเด็กที่เริ่มเข้าโรงเรียนให้เรียนอ่านทั้ง ๆ ที่เด็กยังไม่พร้อมหรือการยืกระยะเวลาการสอนอ่านให้เนิ่นนานออกไป ในขณะที่เด็กมีความพร้อมและต้องการที่จะอ่านแล้วก็ตามมีผลเสียหายต่อการเรียนของเด็กและเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการอ่าน²

นอกจากนี้การ์คเนอร์ (Gardner) พบว่า "สำหรับเด็กที่ยังไม่พร้อมที่จะอ่านถ้าครูยังไม่เริ่มสอนอ่านทันทีที่เด็กเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แต่เตรียมตัวเด็กให้มีความพร้อมเสียก่อนจะทำให้เด็กมีความสามารถทางการอ่าน และมีความเข้าใจดีกว่าเด็กที่ยังไม่พร้อมที่จะเรียนแต่ได้รับการสอนอ่านในทันทีที่เข้าเรียน"³

ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าความพร้อมในการอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเราจะเห็นได้จากหลักสูตร แบบเรียน แผนการสอนและคู่มือการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใดคำนึงถึงความสำคัญของความพร้อมในการอ่านจึงกำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเรียนอ่าน

¹ Martha Pallman, "Is this Child Ready to learn to Read?"
Grade Teacher 28 : 74-79. (Sept., 1956)

² C.R. Stone, "Progress in Primary Reading," 1950 (citing)
Teaching Elementary Reading p. 81 by Miles A. Tinker.

³ D.E.M. Gardner, Testing Results in the Infant School
(Longmans, Greer, 1949), p. 150.

อย่างไรก็ตามครูในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการอ่านจึงมักละเลย โดยการเริ่มสอนอ่านแก่เด็กในทันทีหรือเตรียมความพร้อมไม่ครบตามที่หลักสูตรกำหนด จึงเกิดเป็นผลเสียต่อการสอนอ่านเป็นอย่างมาก แต่ถาครูจะเข้าใจและเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการอ่านแล้วจะช่วยให้เด็กเรียนอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการอ่าน ได้มีผู้แบ่งองค์ประกอบของความพร้อมในการอ่านไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

กรมสามัญศึกษา แบ่งองค์ประกอบความพร้อมในการอ่านเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านกายภาพ ได้แก่ภาษาที่เด็กมีความเจริญโดยทั่ว ๆ ไปพอที่จะเรียนไคเช่น การมองเห็น การได้ยิน การพูด เป็นต้น
2. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา ได้แก่ความสามารถทางด้านสติปัญญาโดยทั่วไป ความสามารถในการรับรู้ ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของภาพและเสียง ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการเรียนอ่าน
3. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่พื้นฐานทางด้านภาษาที่ได้รับจากบ้านและประสบการณ์ต่าง ๆ ในทางสังคม เป็นต้น
4. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ การตั้งใจและบุคลิกภาพ ได้แก่การมีความมั่นคงทางด้านอารมณ์และความต้องการที่จะเรียนอ่าน เป็นต้น¹

กรมสามัญศึกษาอ้างถึง ชะแนลและกูคแอร์ (F.L. Schoncer and Egoodacre) ได้กำหนดองค์ประกอบของความพร้อมไว้ 5 ประการ คือ

1. วุฒิภาวะทั่วไป (general maturity)
2. สติปัญญาทั่ว ๆ ไป (level of general intelligence)
3. ความสามารถในการจำแนกดูยสายๆ จำแนกเสียง การจำรูปคำ
4. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมด้านการอ่าน
5. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความสนใจและความเชื่อมั่นในตนเอง²

¹กรมสามัญศึกษา, "แบบทดสอบความพร้อมในการเรียนอ่าน," หน้า 12.

²เรื่องเดียวกัน.

สุวิมล สิริวิศุทธิ์ โลกกล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการอ่านพอจะสรุปได้ดังนี้

1. วุฒิภาวะ (Mental maturity) เด็กจะต้องมีความเจริญทางด้านวุฒิภาวะเพียงพอ

2. พัฒนาการทางสมอง (Thinking and Remembering Development) ผู้ที่ทำการศึกษาและวิจัยในเรื่องความพร้อม ได้มีความเห็นพ้องกันว่า พัฒนาการทางสมองเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนอ่าน และสุวิมล สิริวิศุทธิ์ โลก ยังได้อ้างถึงการศึกษารายงานของ มอร์เฟทท์และวอร์เบอร์น (Morphett and Washburne) ซึ่งพบว่า 84% ของนักเรียนที่มีอายุสมองประมาณ 6.5 ปี และ 91% ของนักเรียนที่มีอายุสมอง 7 ปีขึ้นไปได้ประสบความสำเร็จในการอ่านในชั้นประถมปีที่ 1 และสรุปได้ว่าเด็กที่มีอายุระหว่าง 6.5 ปี ถึง 7 ปี นั้นเหมาะที่สุดสำหรับเริ่มสอนอ่าน

3. พัฒนาการทางร่างกายและเพศ (Physical development and sex) จากการวิจัยของนักการศึกษาพบว่า พัฒนาการทางร่างกายของเด็กเป็นผลต่อความพร้อมในการอ่านประการหนึ่ง นอกจากนี้ความแตกต่างทางเพศยังมีผลต่อความพร้อมในการอ่านด้วย เด็กหญิงทำคะแนนจากแบบทดสอบความพร้อมในการอ่านได้สูงกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าเพศมีส่วนเกี่ยวข้องกับการอ่าน และเมื่อใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สายตา การฟัง การพูด และการออกชื่อตัวอักษรทั้ง 2 เพศ ปรากฏว่า เด็กหญิงเก่งกว่าเด็กชายเล็กน้อย

4. พัฒนาการทางอารมณ์และสังคม (Emotional and Social Development) ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียนอ่าน เนื่องจากมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ ความสนใจและความตั้งใจ ดังนั้นโรงเรียนควรจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล และสร้างบรรยากาศที่ดีแก่เด็ก ก็จะทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน และจะทำให้การสอนของครูตรงตามความต้องการของเด็กแต่ละคนมากขึ้น

5. พัฒนาการทางการเห็น (visual development) ก่อนที่เด็กจะเข้าสู่ระยะพร้อมที่จะอ่าน เด็กต้องมีความพร้อมทางสายตา สามารถมองเห็นความ

คล้ายกันหรือแตกต่างกันของสิ่งที่เห็น (visaul Discrimination) เชนมองเห็นความแตกต่างระหว่างภาพกับตัวอักษรว่าไม่เหมือนกัน และสามารถเข้าใจความหมายของคำต่าง ๆ ที่มองเห็น ส่วนประกอบสำคัญของการอ่านประการหนึ่งคือ การรับรู้ทางสายตาและการแยกแยะอันใดแก่ความสามารถในการแยกคำที่คล้ายคลึงกัน และมองเห็นความแตกต่างของคำ

6. พัฒนาการในการฟัง (Auditory development) เด็กที่มีความพร้อมในการอ่านจะตองฟังไควเสียงเป็นอย่างไร และสามารถแยกเสียงออกไควแตกต่างกัน (Auditory Discsmination) การแยกเสียงออกสำคัญเท่า ๆ กันกับการแยกสิ่งที่เห็น ถ้าหูยังฟังไม่ชัดยังแยกเสียงไม่ไค้ก็ไม่พร้อมเด็กที่หูไค้ยินและตามองเห็นอย่างไค้ครูบอกก็มีความพร้อมในการอ่าน

7. พัฒนาการทางภาษาพูด (oral language development) เด็กสามารถเข้าใจภาษาและใช้ภาษาไค้ถูกตอง รู้จักความหมายของคำ มี concept formation และเด็กจะตองมีพัฒนาการอวัยวะเกี่ยวกับการออกเสียงเช่น ปอด ลำคอ หลอดลม ฟันเจริญพอ

8. ประสบการณ์เดิม (Experience Background) คือประสบการณ์ที่เด็กไค้รับก่อนเข้าเรียน เด็กชายหญิงที่มาจากบ้านที่บิดามารคามีการศึกษาบ่อยจะมีความสามารถในการอ่านชากว่าเด็กที่มาจากสิ่งแวดล้อมที่ดึกกว่าแผลเด็กที่มีประสบการณ์มาก จะมีความสำเร็จในการอ่านมากกว่าเด็กที่มีประสบการณ์น้อย ดังนั้นการเรียนอ่านในชั้นประถมปีที่ 1 มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับโอกาสที่เด็กไค้รับก่อนเข้าเรียน

9. ช่วงความสนใจ (Attention span) คือความสามารถที่จะนั่งอย่างเฉียบ ๆ เพื่อเฝ้าคู้หรือทำงานต่าง ๆ ไค้ในระยะเวลาพอสมควร ทั้งสามารถฟังและทำตามคำสั่งไค้ ความสนใจและความสามารถเคลื่อนสายตาไปตามสิ่งที่อ่าน มีสมมติที่จะนั่งและทำตามคำสั่งไค้เป็นส่วนประกอบสำคัญของการอ่านประการหนึ่ง

10. ความเจริญจากซ้ายไปขวา (Left to right Progression) เด็กจะตองมีความถนัดที่จะทำสิ่งต่าง ๆ จากซ้ายไปขวา เชนรู้จักมองจากซ้ายไปขวา

เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก ต้องฝึกหัดตั้งแต่นาน ๆ¹

จากข้อเสนอแนะของบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความ
พร้อมในการอ่าน แสดงให้เห็นว่าการเตรียมความพร้อมในการอ่านนั้น ครูควรได้คำนึง
ถึงองค์ประกอบที่สำคัญต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาความพร้อมเพื่อให้พร้อมที่จะ
เรียนอ่าน และเมื่อเด็กพร้อมแล้วครูควรได้สอนอ่านแก่เด็กทันที

อย่างไรก็ตามการที่จะสอนอ่าน ครูควรได้ศึกษาวิธีสอนอ่านแบบต่าง ๆ เพื่อ
เลือกและประยุกต์คิดแปลงวิธีสอนอ่านเพื่อให้เด็กประสบผลสำเร็จในการอ่านมากที่สุด

การสอนอ่าน

ครูในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเวลาให้กับการสอนอ่านเป็นอย่างมาก
เพราะการที่เด็กอ่านออกเขียนได้นั้น เป็นการชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการสอนของ
ครูด้วย อย่างไรก็ตามผลที่ได้จากการมุ่งเวลาในการสอนอ่านยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก
ซึ่งศึกษาได้จากรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านผลของรายงานการวิจัยเหล่านั้น ชี้ให้
เห็นถึงการสูญเปล่าทางด้านการอ่าน อันน่าจะเกิดจากปัญหาในด้านวิธีการสอน กิจกรรม
การเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอน ฯลฯ ไม่เหมาะสมอันเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการ
อ่านของเด็ก ดังนั้นในเรื่องการสอนอ่านนี้ครูควรได้พิจารณาถึงเรื่องต่อไปนี้เป็น

วัตถุประสงค์ของการอ่าน

1. อ่านเพื่อตาความรู ซึ่งเป็นการอ่านที่ยากต้องอาศัยความชำนาญเป็นพิเศษ
พิเศษ เป็น การอ่านที่ใหญ่ประโยชน์มาก

¹ สุวัฒน์ สิทธิศุกโชค, "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาหนังสือเด็ก"

2. อ่านเพื่อหาความบันเทิงใจ เป็นการอ่านที่ง่ายและให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านเป็นบางเวลาและโอกาส คนเราบางทีก็ต้องอ่านเพื่อความบันเทิงเหมือนกับการไปชมหรสพ¹

กิตติยาคี บุญซื่อ กล่าวว่า ครูประถมควรจะได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการ คือ

1. อ่านให้ออก เป็นการอ่านพื้นฐาน คือสังเกตหลักในการสะกดและวิธีการออกเสียงเช่น

ต - ำ ตา

ท - ู หู

ย - ำ - ย ยาย

ม แ - ำ แมว

พ - ่อ พอไม้เอก พอ

มแ - ำ แม่ไม้เอก แม่

น โ-ะ ก นก

จ ใ-ย - น เขียน

2. อ่านให้เกิดประโยชน์ เมื่ออ่านออกแล้วก็ควรทำให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและคนอื่น อาจจะอ่านข่าว อ่านเรื่องนารู หรือข้อความสั้น ๆ อย่างถูกต้อง และชี้แจงให้เพื่อน ๆ ในชั้นฟัง นอกจากนั้นยังอาจอ่านตำราเพื่อค้นคว้าหาความรู้ให้ตนเองด้วย

3. อ่านเพื่อหย่อนใจ การมุ่งระดมจะหาความรู้กายเดียว อาจจะทำให้เกิดความเกรงเครียดและความรำคาญ อันนำไปสู่ความเบื่อหน่าย ครูจึงควรสนับสนุนให้เด็กอ่านเพื่อความบันเทิงใจด้วย เช่นอ่านหนังสือนิทาน นวนิยายสำหรับเด็ก เรื่องตลก ขบขัน ลีลาดี ตื่นเต้น ผจญภัย เรื่องอ่านเล่น ๆ แต่แทรกคุณธรรม ถ้าอ่านแล้วได้เข้ามาแลกเปลี่ยนทัศนะกัน อภิปรายร่วมกันในห้องจะทำให้โลกทรรศน์ของเด็กกว้างและไกลขึ้น

¹ ก่อ สวัสดิทานิชย์, การสอนอ่านในชั้นประถม (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2509), หน้า 29-32.

4. อ่านเพื่อขอมเสริม เมื่อครูทราบจุดบกพร่องในการอ่านของเด็กแต่ละคน ก็อาจจะช่วยไต่ถอยการหาหนังสือและแบบฝึกต่าง ๆ มาช่วยซ่อมจุดอ่อนนั้นให้เข้มแข็งขึ้น ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีการสูงแล้วก็อาจจะสนับสนุนด้วยการแนะนำหนังสือในแนวทาง ๆ ที่เขาน่าจะให้ความสนใจบ้างหรือในแนวที่เขาสนใจอยู่เพิ่มเติมให้ลึกซึ้งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนสมรรถภาพทางการอ่านของเขาให้สูงขึ้น¹

จุดมุ่งหมายในการสอนอ่านระดับประถมศึกษา บัณฑิต พฤษะวัน กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสอนอ่านระดับประถมศึกษาดังนี้

1. เพื่อให้เข้าใจการสะกดคำต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่าน
2. เพื่อศึกษาความหมายของคำต่าง ๆ
3. เพื่อแปลความต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
4. เพื่อฝึกการออกเสียงให้ถูกต้อง
5. เพื่อฝึกการใช้สายตาโดยให้สามารถอ่านได้เร็ว
6. เพื่อศึกษาแนวความคิดที่เขียนมีจุดมุ่งหมายอะไร และจะได้อะไรจากการอ่าน
7. เพื่อทำหรือปฏิบัติตามข้อที่เขียนนั้น ๆ
8. เพื่อหาคำตอบจากเรื่องหรืออ่าน
9. เพื่อตีความหมาย
10. อ่านเพื่อให้ได้คิด เช่นอ่านประวัติโคลง กลอน
11. เพื่อสรุปเรื่องราวต่าง ๆ จากที่ได้อ่านไปแล้ว
12. เพื่อประเมินผลว่าคนอ่านใครดีหรือไม่เพียงใด
13. อ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงเช่น วัน เดือน ปี พ.ศ. ชื่อบุคคล

¹ กิติยวดี บุญชื้อ, "กลุ่มทักษะ ๖ ภาษาไทย," ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทัศนีย์และแนวปฏิบัติ สุมิตร คุณานุภกร, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชน, 2520), หน้า 92.

14. เพื่อให้เห็นคุณค่าของการอ่าน
15. เพื่อสร้างอารมณ์ไปในทางที่ดี เช่น บทเพลง กลอน นิทาน คติเตือนใจ
16. เพื่อส่งเสริมการอ่านแบบไตร่ตรอง¹

ทฤษฎีการสอนอ่าน //

การสอนอ่านจะเป็นไปไม่ได้ถ้าหากครูไม่มีหลักทฤษฎียึดประกอบ ถ้าหากใดก็ตามทฤษฎีการสอนอ่านจะช่วยให้ครูประสบความสำเร็จในการสอน

สมบัติ มหารศ โคกลาวถึงทฤษฎีของ piaget ให้ครูผู้สอนอ่านได้คำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนคือ

1. ภายกับหลักจิตวิทยา หมายความว่าดารา่างกายปกติและครูมีการเอาใจใส่เด็กโดยการให้กำลังใจ แม่แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางอวัยวะ ถ้าหากครูรู้จักชมเชยยกย่อง การอ่านก็จะดำเนินไปได้โดยไม่ต้องมีการข่มขู่หรือตอ้งลงโทษใด ๆ
2. สิ่งแวดล้อมในการอ่าน ถ้าหากห้องเรียนมีบรรยากาศที่ดีครูเป็นมิตร เพื่อนฝูงมีสุขภาพดี นักเรียนมีการพูดคุยได้ มีมุมหนังสือ มีอุปกรณ์ประกอบการอ่านมากพอสมควร มีเอกสารต่าง ๆ มีเทป มีเครื่องฟังต่าง ๆ ไว้ในห้องเรียนก็จะสร้างบรรยากาศแห่งความสนใจในการอ่านได้มากขึ้นทีเดียว
3. ประสบการณ์ทางภาษา ครูจะคงสร้างความพร้อมทางภาษา การพูดคุย การเล่าเรื่องที่พาดพิงกับข้อความที่มีในหนังสือ เด็กชอบพูดชอบคุย ควรเปิดโอกาสให้แสดงใจอย่างเต็มที่ เว้นแต่ถ้าใครประโยคใด สุภาพไม่สุภาพและควรตัดเตือนถ้าหากไม่เหมาะสม
4. การสร้างจุดหรือศูนย์สนใจทางภาษา ศูนย์ดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือในการอ่านคล้าย ๆ การจัดนิทรรศการให้มีอุปกรณ์ประกอบการอ่านพอเพียง มีแบบฝึกหัด

¹ บัณฑิต พิภพชะวัน, อุปเทศการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา
(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 73.

เสริมทักษะไว้ใช้ในห้องเรียนมากมายและพร้อมที่นักเรียนจะใช้

5. สมรรถภาพในการเรียน นักเรียนอ่านได้หรือไม่ควรขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล ไม่ควรถือเกณฑ์เดียวกันทั้งชั้น แลคนที่อ่านเก่งแล้วก็ควรสนับสนุนให้อ่านที่ยากขึ้น เพื่อความสามารถและความเป็นเลิศทางวิชาการให้มาก ไม่ใช่ท่องรอกอยคนออกจนตัวเองต้องเสียผลประโยชน์

6. การวิเคราะห์ปัญหาการอ่านต่าง ๆ ว่างมีคำ, ประโยคการออกเสียง หรือเขียนผิดบ่อย ๆ มีอะไรบางอย่างควรไต่จ้ดหาความดีและแจจแจงรายละเอียดเพื่อปรับปรุงการอ่านให้โดยประสิทธิผลต่อไป

7. ควรจะมีจุดมุ่งหมายไว้ในใจควย ครูสอนแต่ละครั้งเพื่อนำไปสู่จุดหมายใด เช่น การอ่านเพื่อจับใจความ อ่านเพื่อออกเสียงหรือเพื่อสังคคควรไค้มีกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนแต่ละชั่วโมงไว้ควย¹

นิตยา กุทธิโยธี ไค้รวบรวมทฤษฎีหลักการสอนอ่านไว้คั้งนี้

1. การเรียนอ่านเป็นกระบวนการเรียนที่สลับซับซ้อนขึ้นอยู่กับภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ของผู้เรียน

2. การเรียนอ่านเป็นกระบวนการของแต่ละบุคคล

3. ความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นสิ่งแรกที่ครูควรรคานึงถึงในการสอนอ่าน
แก่เด็ก

4. การสอนอ่านจะคองคิควาเป็นกิจกรรมที่จะสร้างขั้้นเพื่อความเจริญเติบโตของงอแงอย่างมีระเบียบแบบแผน

5. การสอนอ่านให้ถูกตองเฉพาะเจาะจงนั้นตองอาศัยการวิเคราะห์หรือการตรวจสอบแยกแยะวาค็่กคนไหนมีความตองการมากน้อยแ่ไหนในคานใดควย

¹สมบัติ มหารศ, "การสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถม" พิมพ์ครั้งที่ 1.

6. การวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการอ่านของเด็กจะได้อะไรที่สุดคือเมื่อนำไปใช้ เป็นพื้นฐานหรือแนวทางการสอนให้เหมาะสมกับเด็ก
 7. ในขณะที่เด็กขาดความสามารถในการอ่านไม่ควรคาดหวังหรือบังคับให้เด็กพยายามอ่านหนังสือให้ได้
 8. การอ่านเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดความหมายของสัญลักษณ์ ซึ่งเขียนหรือพิมพ์ขึ้นเป็นถ้อยคำ
 9. การใช้เทคนิคการสอน การปฏิบัติ การฝึกฝน อาจได้อะไรดีกับเด็กบางคน บางกลุ่ม แต่กับอีกบางคนบางกลุ่มอาจจะไม่ได้อะไร
 10. การเรียนอ่านเป็นกระบวนการที่พัฒนาให้ต่อเนื่อง เป็นระยะยาว ติดต่อกันเป็นเวลาหลาย ๆ ปี
 11. ความพร้อมในการเรียนอ่านจะทดสอบทุกระดับชั้น
 12. กระบวนการเรียนอ่านในระยะแรกก็คือ เด็กจะต้องได้รับการแนะนำให้รู้จักสังเกตและเรียนรู้คำด้วยตนเอง
 13. หากเด็กมีปัญหาทางอารมณ์ที่ไม่สามารถจะเรียนในชั้นเรียนขณะนั้นได้ ให้หยุดเรียนเสียระยะหนึ่งก่อน เมื่อไต่พบบาดหรือหายหรือเหตุใดจึงคอยให้กลับเข้ามาเรียนใหม่
 14. ครูควรระลึกว่า การสอนอ่านนั้นควรใช้วิธี "กันดีกว่าแก้" อย่าปล่อยให้เด็กมีข้อบกพร่องในการอ่านหรือมีเจตนาดีที่ไม่ดีต่อการอ่านมาแล้วจึงคอยแก้จะทำให้เด็กทอดอวยผินหวังและเกิดความคับข้องใจ
- วิธีสอนอ่านแบบต่าง ๆ

การสอนอ่านในระดับประถมศึกษาที่มีหลายแบบหลายวิธีและกำลังเป็นที่สนใจในหมู่วิทยากรสอนว่า วิธีสอนอ่านแบบใดเป็นวิธีสอนที่ดีที่สุดซึ่งวิธีสอนอ่านแบบต่าง ๆ มีดังนี้

นิตยา จุฑิโยธี, คู่มือการสอนภาษาไทย เกมประกอบการสอนอ่านชั้นประถมศึกษา
ศึกษา (พระนคร โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518), หน้า 3-6.

1. การสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (discarded or synthetic method) วิธีสอนแบบนี้อาศัยหลักการคิดตัวอักษรที่กำหนดให้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ทำหน้าที่แทนเสียงให้เกิดการผสมผสานเป็นคำพูด มักจะเริ่มออกเสียงพยัญชนะ สระ และตัวสะกดออกเสียงเป็นคำพูดทีละคำโดยลำดับ การสอนแบบนี้จะมุ่งใหญ่เรียนท่องท่องจำพยัญชนะทั้งหมดให้ไต่ก่อน เมื่อจำพยัญชนะใดแม่นยำจึงนำสระที่ละรูปสองรูปมาผสมให้อ่านแบบสะกดตัวผสมคำเป็นคำ ๆ ไปเมื่ออ่านแบบสะกดตัวผสมคำใดแล้วจึงให้อ่านเป็นคำเป็นประโยคซ้ำอีกครั้งหนึ่ง¹

ฉวีวรรณ จึงเจริญ ไก่กล่าวถึงการสอนอ่านโดยการสะกดคำ (spelling method) ว่าเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้เด็กรู้จักและเข้าใจหลักเกณฑ์ของการเรียงลำดับอักษรภายในคำหนึ่งเพื่อช่วยให้สามารถอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ ได้ชัดเจนถูกต้องยิ่งขึ้นและช่วยให้เด็กสามารถเขียนคำเหล่านั้นได้ถูกต้องและแม่นยำยิ่งขึ้นด้วย เช่น กิน สะกดคำเป็น กอ-อิ-นอ-กิน การสอนด้วยวิธีนี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ สอนให้สามารถอ่านคำยากได้ด้วยตนเอง และสอนให้สามารถเขียนคำใดแม่นยำ²

นิตยา ฤทธิโยธี ไก่กล่าวถึงเรื่องการสะกดคำว่า

"การสะกดคำหรือที่ในภาษาอังกฤษเรียกว่า A spelling method เป็นวิธีการช่วยให้เด็กรู้จักหลักเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษรภายในคำหนึ่ง ๆ เพื่อจะได้ออกเสียงได้ชัดเจนและเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง มีกระบวนการเรียนคือ เรียนรู้คำ ฝึกออกเสียงคำ เรียนรู้ความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับเสียง จำรูปร่างของคำ และจำลำดับของตัวอักษรในคำนั้น ๆ ได้แล้วจึงฝึกเขียนคำจากความจำ"³

¹มันลือ พุกกะวัน, "อุปเทศการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา," หน้า 65.

²ฉวีวรรณ จึงเจริญ, แนวการสอนอ่านสำหรับชั้นอนุบาลเล็ก เล็ก ประถมปีที่ 1 (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516), หน้า 2.

³นิตยา ฤทธิโยธี, "ทำอย่างไรจึงจะสอนให้เด็กสะกดคำได้ดี," ประชาศึกษา (กุมภาพันธ์, 2507), หน้า 403.

การสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำนี้ แบ่งออกเป็นวิธีสอนแบบต่าง ๆ คือ

1.1 การสะกดแบบแจกลูก (The Phonic Method)

ยงค อิงคเวทย์ กล่าววว่า

"การสอนแจกลูกเท่ากับช่วยให้เด็กมีกุญแจประจำตัวสำหรับเด็กจะเรียนคำใด
เองโดยไม่ต้องฟังครู มักจะปรากฏเสมอว่าเด็กที่ไม่เคยใครรับการฝึกหัดการ
แจกลูกสะกดคำนี้ แม้จะเรียนถึงขั้นมัธยมศึกษาแล้วก็มักจะเกิดความลังเลใน
การอ่านเสมอ เมื่อพบคำที่มีเสียงอ่านหรือรูปของคำผิดแปลกไปจากที่เคยเรียน
มา ฉะนั้นการสอนแจกลูกหรือเทียบเสียงและการสะกดคำจึงเป็นส่วนสำคัญส่วน
หนึ่งที่ขาดไม่ได้ในการสอนอ่านภาษาไทยในโรงเรียน"¹

วิธีอ่านแบบแจกลูก กิตติวดี บุญซื่อ กล่าววว่า "อ่านแบบแจกลูกได้แก่การ
แยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกดหรือวรรณยุกต์ออกจากคำแล้วอ่านรวมอีกครั้งหนึ่ง เป็น
การอ่านแบบประสมอักษร เช่น

พยัญชนะ สระ

ป + -า อ่านว่า ปา

พยัญชนะ สระ ตัวสะกด

ป + ะ + น อ่านว่า ปาน

พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์

พ + -็ + อ่านว่า พิ

พยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์

ป + -า + ัน อ่านว่า ปาน

พยัญชนะ สระ ตัวสะกด การันต์

พ + แ- + ทย + ย์ อ่านว่า แพทย์

¹ยงค อิงคเวทย์, "การสอนแจกลูกสะกดคำในระดับประถมต้น," ศูนย์ศึกษา
(พฤศจิกายน, 2508), หน้า 38.

แต่เดิมการอ่านแบบแจกลูกจะยกมาให้อ่านเป็นชุด ๆ เช่น ถ้าเริ่มควย พยัญชนะ ก ก็จะมีสระให้ครบทั้งหมดเสียก่อนแล้วจึงไปขึ้นพยัญชนะใหม่จนจบมาตราที่ไม่มีตัวสะกด(แม่ ก. กา) แล้วจึงขึ้นมาตราที่มีตัวสะกดไปจนหมดเช่นเดียวกันเช่นแบบฝึกในหนังสือประถม ก. กา หรือมูลบทบรรพกิจ¹

ยังคง อิงคเวทย์ กล่าวถึง การสอนแจกลูกและสะกดคำว่าควรแบ่งสอนตามลำดับความยากง่ายให้เหมาะกับกระบวนการสอนอ่านในชั้น สรุปลงเป็นชั้น ๆ ได้คือ

1. ให้ฟังคำต่าง ๆ ประกอบขึ้นด้วยเสียงต่าง ๆ กัน ให้เด็กหัดพูดออกเสียงคำต่าง ๆ ให้ชัดเจน ควรใช้แบบฝึกหัดรวมกลุ่มคำพยัญชนะที่ออกเสียงเหมือนกัน

2. สังเกตเทียบเสียงต่าง ๆ ด้วยหูให้เด็กหัดฟังว่า ที่เพื่อนหรือครูพูดเป็นประโยคมานั้นมีคำอะไรอยู่บ้างและเทียบเสียงกันเช่น กา ขา มา นา

3. สังเกตคำแตกต่างถวายตา ให้เรียนอ่านคำทั้งคำและจำรูปของคำทั้งคำ

4. ให้อ่านแจกลูกเสียงของพยัญชนะต้น คำที่เด็กได้อ่านพบแล้วออกเสียงให้ชัด ถูกต้องใดแก่เสียงของ

น ร ก ค อ ล ว ง ย ห

ม ฐ ป ค ส บ พ ผ ท ช

ต ฝ ถ ช ฉ

5. รู้จักออกเสียงสระยาว แม่ ก. กา ไค้แก

า ำ ำ - แ - โ - -อ-ัว

เ-ย เ-อ เ-อ ไ- เ-า -ำ ไ-

¹กิติยวดี บุญเชื้อ, "กลุ่มทักษะภาษาไทย", ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทัศนีย์และแนวปฏิบัติ, สุมิตร คุณานุการ, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร : บริษัท สารมวลชน, 2520), หน้า 93.

6. วัจจกออกเสียงพยัญชนะทั้งหมดได้
7. วัจจกผันเสียงตามลำดับดังนี้
 ฌันอักษรกลาง
 ฌันอักษรสูง
 ฌันอักษรต่ำ
8. วัจจกอ่านตามเสียงสระ 28 เสียง
9. เรียนรู้ว่า ถาคำใดมี ห นำ คำนั้นอ่านเสียงอักษรสูงหรืออ่านเสียงสูง

เช่น

สระยาวและคำเป็น - หงาย เหนือ หมาย

สระสั้นและคำตาย - หน้า หมค หยิบ

10. เรียนรู้ เรื่องหลักการลงท้ายเสียงของคำหรือตัวสะกดธรรมดา คือ แมกม
 ฌกบ ฌกน ฌกค ฌกง ฌกก ฌกย และ ฌเกอ

หมายเหตุ ฌกม เป็นเสียงริมฝีปาก เกิดสังเกตุการออกเสียงของครูและ
 ของเพื่อนในวัย เมื่อเด็กเกิดความเข้าใจหลักของการออกเสียงคำที่มีตัวสะกดใน ฌกม
 ฌกบแล้ว ต่อไปจะคอยแม่อะไรก็ไม่ลำบากนัก

11. เรียนรู้การออกเสียงของอักษรล้าต่าง ๆ ถูกต้อง
12. เรียนรู้และอ่านอักษรนำต่าง ๆ เช่น สนำ ขนำ ฯลฯ
13. เรียนรู้ว่า คำบางคำมีตัวอักษรที่ไม่ต้องออกเสียง จะมีเครื่องหมาย
 การันต์กำกับไว้ คำเหล่านี้มีที่มาเดิมมาจากภาษาบาลีหรือสันสกฤตและภาษาอื่น ๆ เช่น
 ฌยนต์ ฌันทร จะไม่ต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะตัวนั้น
14. เรียนรู้ว่า การสะกดใน ฌกต่าง ๆ ยังมีวิธีสะกดตัวควบพยัญชนะอื่น ๆ
 อื่นและทองจำใจ เช่น ฌกบ - กราบ ภาพ ฌกก - นก สข¹

¹ ยงค์ อิงคเวทย์, "การสอนแจกลูกสะกดคำในชั้นประถมศึกษา," ฌนยศึกษา
 (พฤศจิกายน 2508) : 38.

ก่อน สวัสดิภาพนิชมัย ไคกล่าวถึงการสอนอ่านโดยวิธีแจกลูกมีประโยชน์และโทษ ซึ่งนักการศึกษาในสหรัฐอเมริกาได้วิจัยสรุปไว้ดังนี้

1. วิธีแจกลูกช่วยให้เด็กฉลาด จดจำคำได้ดี แต่ถ้าใช้วิธีสอนอ่านเป็นประโยชน์และคำประสมกับวิธีแจกลูกแล้ว เด็กจะจำคำได้ดียิ่งขึ้น
2. วิธีแจกลูกช่วยให้เด็กเรียนคำใหม่ได้ดีขึ้น แต่ถ้าใช้แต่วิธีนี้แต่เพียงวิธีเดียวเด็กจะเรียนไม่ไคผลดีเต็มที่
3. วิธีแจกลูกตัวอักษรช่วยให้เด็กอ่านออกเสียงได้ดีขึ้นแต่เพียงเล็กน้อย ถ้าจะสอนให้เด็กออกเสียงได้จริงๆ แล้ว ครูควรจะสอนวิธีออกเสียงโดยตรง
4. วิธีแจกลูกทำลายความเข้าใจของเด็กไปมาก เพราะเด็กมักไปเอาใจใส่ต่อเสียงของคำ แทนที่จะเอาใจใส่ต่อความหมายของคำ
5. วิธีแจกลูกทำลายความสนใจของการอ่าน เพราะการสอนอ่านโดยวิธีนี้ทำให้เด็กฝึกหัดด้วยความลำบาก
6. วิธีแจกลูกทำให้เด็กขาดความเร็วในการอ่าน เพราะเด็กมักแต่ไปเอาใจใส่ต่อการประสมอักษร แทนที่จะสนใจกับรูปของคำ

ถึงอย่างไรก็ดีวิธีแจกลูกก็มีประโยชน์ต่อการสอนอ่านอยู่มาก จะเลิกใช้เสียเลยไม่ได้แต่ก็ควรจะใช้ให้ถูกกาลเทศะคือ

1. ควรใช้วิธีแจกลูกตัวอักษรเมื่อเด็กจดจำถ้อยคำจากวิธีสอนอ่านเป็นประโยชน์และคำไคตามสมควรแล้ว
2. ควรใช้วิธีแจกลูกแต่พอสมควร คือสอนแต่เพียงเล็กน้อย ถ้าผู้เรียนอายุยังน้อยและคอบๆ เพิ่มปริมาณขึ้นไปตามลำดับ
3. วิธีสอนอ่านโดยวิธีแจกลูกตัวอักษรนั้น ควรจะยึดหลักการใหญ่ๆ คือ
 - ก. การแจกลูกควรเป็นเพียงวิธีหนึ่งของการสอนใหญ่จกคำ
 - ข. คำหรือพยางค์ที่สอนแจกลูกควรเป็นคำที่มีความหมาย
 - ค. ควรคำนึงถึงความพร้อมที่จะเรียนของเด็ก

ง. ควรสอนเมื่อเห็นโอกาสที่จะสอนได้ไม่ควรจะจำกัดเวลาว่าจะสอนวันไหน ชั่วโมงใด

จ. วิธีแจกลูกควรสอนคู่เคียงไปกับวิธีอื่น¹

1.2 การสะกดตามตัวอักษร (ALPHABET METHOD)

กิตติยวดี บุญซื่อ กล่าวว่า การสะกดตามตัวอักษรเป็นการสอนอ่านโดยให้ออกเสียงตัวอักษรทีละตัว เห็นเช่นคำว่า คนออกเสียงเป็น ค-น-คน คำว่า คอน ออกเสียงว่า ค-อ-น-คอน และคำว่า จาน ออกเสียงว่า จ-า-น-จาน ซึ่งจุดอ่อนของการสะกดแบบนี้ทำให้ผู้อ่านออกเสียงจับหลักไม่ไคว่ คำที่อ่านประกอบไปควยพยัญชนะ สระ และตัวสะกดอะไร"²

1.3 การสอนอ่านแบบเสียงไหล (Flowing Sound Method)

กิตติยวดี บุญซื่อ กล่าวว่า "การสะกดแบบเสียงไหลเป็นวิธีที่เด็กจำหลักการสะกดได้เร็วโดยจำคำเป็นช่วง ๆ

- ช่วงที่ 1 พยัญชนะ สระ เช่น บ + า = บา (คำใหม่ 1)
- ช่วงที่ 2 คำใหม่ 1 ตัวสะกด เช่น บา + น = บาน (คำใหม่ 2)
- ช่วงที่ 3 คำใหม่ 2 วรรณยุกต์ เช่น บาน + ุ = บาน (คำใหม่ 3)

นักเรียนจะสร้างคำใหม่ 3 ครั้ง คือ บา บาน บาน

จุดประสงค์ คือให้เด็กคอย ๆ เห็นสิ่งที่เพิ่มเข้ามาทีละน้อยเริ่มตั้งแต่

ขั้นที่ 1 พยัญชนะ เพิ่ม สระ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์, การสอนอ่านในชั้นประถม (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2509), หน้า 43-44.

² กิตติยวดี บุญซื่อ, คณะครุศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สัมภาษณ์, 12 กันยายน 2523.

ขั้นที่ 2 พยัญชนะ สระ เพิ่มตัวสะกด

ขั้นที่ 3 พยัญชนะ สระ ตัวสะกด เพิ่มวรรณยุกต์

จุดค้ำของการสะกดแบบนี้

1. เด็กได้เห็นการเพิ่มของอักษรเป็นช่วง ๆ
2. เด็กได้ค้นคว้าคำใหม่ ๆ เพื่อสร้างคำใหม่ ๆ ที่ 2 ที่ 3 เช่น

$$\left. \begin{array}{l} \text{บ} + \text{น} = \text{บน} \\ \text{บ} + \text{ง} = \text{บัง} \end{array} \right\} \text{คำใหม่ที่ 2}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{บ} + \text{ก} = \text{บก} \\ \text{บ} + \text{ว} = \text{บว} \\ \text{บ} + \text{ย} = \text{บย} \end{array} \right\} \text{คำใหม่ที่ 3}$$

จุดอ่อนของการสะกดแบบนี้

- มีคำหลาย ๆ คำซึ่งอาจจะต้องเป็นข้อยกเว้นเพื่อการสะกดแบบนี้ และการสะกดตัวควบกล้ำอาจจะมึปัญหาทำให้เด็กไม่เข้าใจเพราะการอ่านตัวควบ แยกทำให้เด็กสับสนว่ามีพยัญชนะตัวนี้ควบหรือไม่เช่น คำว่า

หมอ → หม + อ

หมา → หม + า

แต่ หม ที่ความถี่นี้อ่าน หมอ จึงไม่มีความแตกต่างในการอ่านระหว่างคำว่า หม และ หมอ หรือคำว่า ครู ก็จะได้คำว่า

ค + ร = ครอ

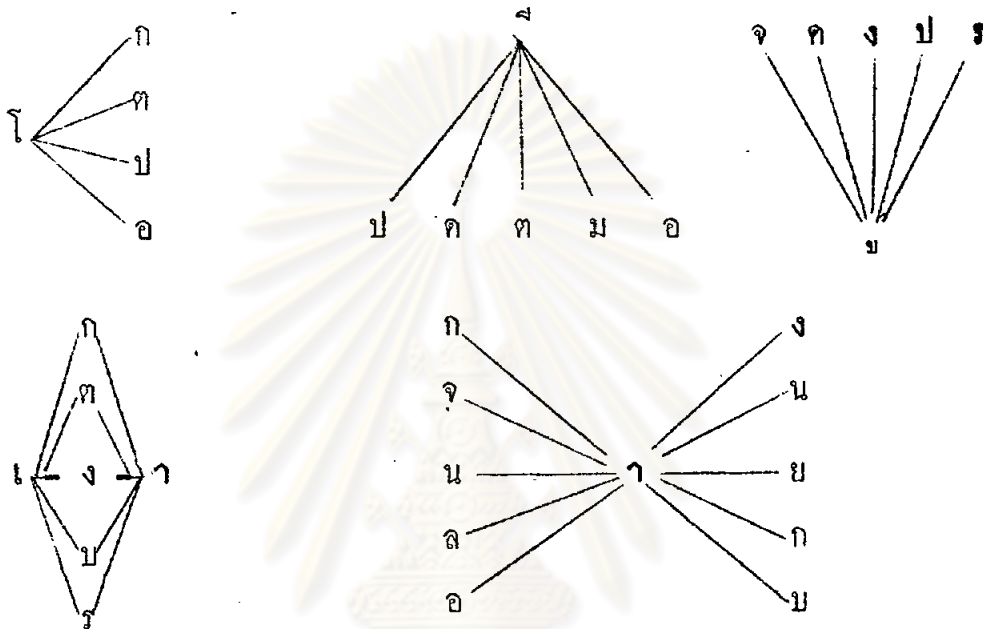
ครอ + ู = ครู

ทำให้เด็กเกิดความสับสนและไม่แน่ใจในหลักการสะกด ทำให้ครูมีความลำบากใจในการให้หลักที่แน่นอนแก่เด็ก¹

¹ กิติยวดี บุญซื่อ, คณะครุศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภาษณ์, 12 กันยายน 2523.

1.4 การอ่านแบบตรงสระ

กิตติยวดี บุญซื่อ กล่าวว่าเป็นการอ่านแบบตรงสระไว้กับที่ แล้วหาพยัญชนะมาประกอบเช่น

การอ่านแบบนี้เหมาะสำหรับเด็กที่ยังจำเสียงสระและพยัญชนะได้ไม่แน่นอนัก จะช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจขึ้น อุปกรณ์ที่สร้างได้ง่าย การอ่านแบบนี้กำลังเป็นที่นิยมมากขึ้นในโรงเรียนประถมทั่วไป¹

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹กิตติยวดี บุญซื่อ, "กลุ่มทักษะ • ภาษาไทย," ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ สุมิตร คุณานุกร, บรรณาธิการ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชน, 2520), หน้า 95.

2. การสอนอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค

กฤษฎิ์ บุญซ้อ กล่าวว่ การอ่านแบบเป็นคำหรือแบบเบสิค คือให้เด็กเห็นคำทั้งคำ และจำไว้ว่าอ่านอย่างไร เด็กจะนึกเห็นคำเหล่านั้นเป็นกรอบของคำ เช่น

ส	ค	า	ไป	โ	ร	ง	เร	ี	ย	น
---	---	---	----	---	---	---	----	---	---	---

การอ่านแบบนี้เด็กอ่านเป็นคำก่อนแล้วจึงไปแยกแยะสระ พยัญชนะ ที่มาประสมกันทีหลัง ซึ่งเคยมีผู้พยายามสร้างขึ้นใช้ในโรงเรียนระยะหนึ่ง แต่ไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควรด้วยสาเหตุหลายประการ¹

บันลือ พงษ์ตะวัน กล่าวว่ "การสอนแบบนี้สหรัฐอเมริกานำมาใช้เนื่องจากพยัญชนะและสระของเขาออกเสียงไม่คงที่ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งต้องการจะทำให้สิ่งที่เด็กอ่านแล้วนำมาใช้ได้ โดยมุ่งในเรื่องความเข้าใจในความหมายของสิ่งที่อ่าน"²

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันการสอนอ่านภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาจะเห็นได้ว่า นิยมสอนการสอนทั้ง 2 แบบ คือ สอนแบบเป็นคำในระยะแรกจนเด็กเรียนรู้คำพอประมาณแล้วจึงสอนแจกลูกเพื่อให้เด็กมีหลักในการสะกดคำ การสอนทั้ง 2 แบบนี้ มีทั้งข้อดีและข้อบกพร่องในคานทาง ๆ ซึ่ง วัลลพ พุ่มพวง อธิการทดลองและวิจัยของต่างประเทศพบว่า การสอนทั้ง 2 แบบ มีทั้งข้อดีและข้อเสียพอสรุปได้ดังนี้

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 94.

² บันลือ พงษ์ตะวัน, "อุปเทศการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา" (กรุงเทพมหานคร . สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 87.

การสอนเป็นคำและประโยค	การสอนแบบแจกลูก
<p>1. การสอนกับเด็กเริ่มเรียน ใช้ไค์ดลก็กับเด็กที่มีสติปัญญาทุกระดับ เด็กสามารถอ่านได้เร็ว</p>	<p>ใช้ไค์ดลก็เฉพาะกับเด็กที่มีสติปัญญา ฉลาดโดยเฉพาะเด็กที่เข้าใจการหา เหตุผลจากการสะกดตัวดีแล้ว</p>
<p>2. การเรียนคำใหม่ เด็กจำคำและความหมายได้ แต่ไม่ แม่นยำ ถ้าเด็กพบคำใหม่ที่ไม่เคยเห็นจะ อ่านไม่ได้</p>	<p>เด็กจำคำใหม่และอ่านได้ถูกต้องแม่นยำ แม้คำที่ไม่เคยพบก็อาจอ่านได้</p>
<p>3. ความสามารถในการจดจำถ้อยคำ เด็กจำถ้อยคำได้ไม่แม่นยำนัก อาจ ต้องแนะนำบ่อย ๆ เด็กอาจลืมง่าย</p>	<p>เด็กจำถ้อยคำได้ดีไม่ลืมง่ายแม้จะลืม ก็สามารถอ่านเองได้โดยใช้วิธีประสม อักษรเอง</p>
<p>4. การอ่านออกเสียง เด็กอ่านออกเสียงได้เร็วกว่า แต่ อาจออกเสียงผิดพยางค์บ้าง</p>	<p>เด็กอ่านออกเสียงได้ช้า ชาคเป็นคำ ๆ ไม่ เป็นประโยค เพราะมีเวลาประสม อักษรแต่สามารถออกเสียงได้ถูกต้อง</p>
<p>5. ความเข้าใจ เด็กเข้าใจความหมายของคำและ ประโยคได้ดี</p>	<p>เด็กขาดความเข้าใจในความหมาย เพราะมีเวลาประสมกับตัวอักษรเพื่ออ่านให้ ถูกต้องมากเกินไป</p>
<p>6. ความสนใจในการอ่าน เด็กสนใจในการอ่านที่ รู้สึกสนุกสนาน กับการอ่าน</p>	<p>เด็กขาดความสนใจในการอ่าน เด็กสนใจ เสียงของคำมากกว่าความหมายของคำทำให้ ให้หมดสนุกและเบื่อหน่าย</p>

การสอนเป็นคำและประโยค	การสอนแบบแจกลูก
7. ความเร็วในการอ่าน เด็กสามารถอ่านได้เร็ว เพราะเห็น เป็นคำ เป็นประโยค	เด็กอ่านไคซาเพราะเด็กเห็นเป็น ตัวอักษรมากกว่าเป็นคำ ¹

3. วิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์

วิธีสอนอ่านแบบนี้ไม่ยึดเอาแบบเรียนเป็นหลัก แต่นำเอาสิ่งที่เด็กผู้เรียนสนใจ มาจัดทำเป็นแผนภูมิประสบการณ์ โดยครูส่งเสริมให้เด็กเล่าเรื่องที่ตนสนใจหรือประสบ มา ครูก็คัดเลือกคำให้เหมาะสมจัดทำเป็นแผนภูมิประสบการณ์สำหรับเป็นบทฝึกอ่านเช่น

เรา เป็น นักเรียน
เรา มา โรงเรียน ทุกวัน
เรา มา โรงเรียน พร้อมกับ เพื่อน
เรา จะ ช่วย เหลือ กัน
ครู สอน ให้ เรา คี คอ กัน

ครูอาจได้เรื่องราวมาเขียนโดยการซักถามจากนักเรียนนำมาดัดแปลง คัดเลือกคำที่จะเขียนเป็นแผนภูมิให้เหมาะสม นำมาทำเป็นบทสอนอ่าน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ วัลลพ พุ่มพวง, "การสอนอ่านแก่เด็กเริ่มเรียนในชั่วโมงแรก" ในเอกสาร ทางวิชาการหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พระนคร : วงศ์สว่างการพิมพ์, 2516), หน้า 184.

ส่วนดี

- เด็กสามารถฝึกอ่านไวยากรณ์เพราะเป็นประสบการณ์ของเด็กเอง
- ภาษาที่นำมาทำเป็นบทอ่านมีความหมายเด็กสามารถเข้าใจได้ดี
- เด็กได้รับการส่งเสริมให้ไต่แสดงออกโดยการเล่าเรื่องพูดตามที่ตนสนใจ
- ครูอาจชักนำให้เด็กไต่เรียนวิชาอื่น ๆ โดยใช้ภาษาเป็นสื่อในการอ่าน

ส่วนเสีย

- เมื่อเด็กโตมาแล้วครูจำต้องเลือกภาษาให้เหมาะสมกับระดับความยากง่ายที่เด็กควรจะเรียนการหลีกเลี่ยงคำยากในการเขียน แต่ภายในความเข้าใจก็มี จึงเป็นเรื่องที่ทำไม่ค่อยได้

- แผนภูมิประสบการณ์มักจะหาคำที่มีความถี่สูงได้ไม่พอ มักจะลืมนำคำ

ง่าย¹

วิธีสอนอ่านภาษาไทยทั้งที่ไต่ถาวรแล้วนี้ เราจะเห็นทั้งส่วนดีและส่วนเสียของแต่ละแบบ การที่จะนำวิธีสอนแบบใดแบบหนึ่งมาสอนการอ่านภาษาไทยแก่เด็กนั้น ครูควรไต่ศึกษาถึงวิธีการข้อดีข้อเสียของแต่ละแบบแล้วพิจารณาเลือกวิธีสอนที่ดีที่สุด มีขอบครอบงายน้อยที่สุดมาสอนแก่เด็กหรือรวมวิธีสอนที่จะเอื้ออำนวยต่อการอ่านของเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ใช้สอนด้วยกัน เช่น สอนโดยใช้วิธีสอนแบบเป็นคำเป็นประโยค แล้วสอนโดยใช้แผนภูมิประสบการณ์ เมื่อเด็กเรียนคำมากพอแล้วและขั้นสุดท้ายจึงพิจารณาเลือกวิธีสอนอ่านสะกดคำที่มีหลักในการสะกดอันจะทำให้เด็กสามารถนำไปใช้สะกดคำอื่น ๆ ได้ดีที่สุด มีขอบครอบงายน้อยที่สุดมาสอนแก่เด็ก เพื่อเด็กจะได้มีหลักเกณฑ์ในการอ่านคำใหม่ ทำให้เด็กอ่านไต่ถูกต้องคล่องแคล่ว สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เป็นประโยชน์ไต่ต่อไป

¹ บันลือ พุกกะวัน, "แนวการสอนสำเร็จรูป ป. 1" (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2521), หน้า 32.

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

การสอนอ่านภาษาไทยในปัจจุบัน ได้มีนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทยพยายามคิดหาวิธีสอนอ่านที่จะทำให้เด็กอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีวิธีสอนอ่านแบบต่าง ๆ ให้ครูผู้สอนพิจารณาเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมที่สุดใช้ในการสอนอ่านในชั้นประถมศึกษา

อย่างไรก็ตามได้มีผู้ทำการศึกษาค้นคว้าวิธีสอนอ่านแบบต่าง ๆ ว่า วิธีสอนแบบใด เป็นวิธีที่ช่วยให้เด็กเรียนอ่านได้ดีที่สุดดังนี้

ไพฑูริย์ ธรรมแสง ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง จำนวน 219 คน โดยเปรียบเทียบระหว่างเด็กที่เรียนอ่านเป็นคำรวมกับวิธีประสมอักษร กับเด็กที่เรียนอ่านแบบประสมอักษรเพียงวิธีเดียว โดยใช้แบบทดสอบความพร้อมในการอ่าน และแบบทดสอบวิชาอ่านไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของสถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กเป็นเครื่องมือ พบว่าเด็กที่เรียนอ่านเป็นคำรวมกับวิธีประสมอักษรมีความสามารถในการอ่านสูงกว่าเด็กที่เรียนอ่านแบบประสมอักษรเพียงวิธีเดียว นอกจากนี้เด็กที่เรียนอ่านเป็นคำรวมกับวิธีประสมอักษรยังมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันน้อยกว่าเด็กที่เรียนอ่านแบบประสมอักษรแบบเดียว¹

ในเรื่องเดียวกันนี้ เจริญ ชัยวัฒน์คำทรง ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดชลบุรีที่เรียนอ่านเป็นคำรวมกับแบบประสมอักษรกับเด็กที่เรียนอ่านแบบประสมอักษรเพียงแบบเดียว โดยสอนให้เด็กอ่านคำพื้นฐานภาษาไทยที่ได้จากผลการวิจัยของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

¹ไพฑูริย์ ธรรมแสง, "การเปรียบเทียบวิธีสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างวิธีสอนอ่านเป็นคำปนกับแบบผสมตัวอักษรกับวิธีสอนแบบผสมตัวอักษรอย่าง เดียว," การวิจัยทางการศึกษา 5,1(2518), : 142-149.

แล้วใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าเด็กที่เรียนอ่านเป็นคำร่วมกับวิธีประสมอักษรมีความสามารถในการอ่านสูงกว่าเด็กที่เรียนอ่านแบบประสมอักษร เพียงวิธีเดียว¹

นอกจากนี้คณะศึกษานิเทศก์เขตศึกษา 12 ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูในเขตศึกษา 12 ที่ใช้วิธีสอนสามแบบคือ วิธีสอนที่เริ่มต้นด้วยการสอนเป็นคำ เป็นประโยค และแจกลูกภายหลัง วิธีสอนที่เริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนรู้จักพยัญชนะ สระ แล้วผสมคำและวิธีที่เริ่มต้นด้วยการอ่านนำ หรือให้นักเรียนที่อ่านได้แล้วอ่านนำและนักเรียนอื่น ๆ อ่านตาม ทั่วตัวอย่างประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง จำนวน 60 โรงเรียน ๆ ละ 1 ชั้นเรียน แบ่งให้โรงเรียนที่ใช้วิธีสอนทั้ง 3 แบบ วิธีละ 20 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่า วิธีสอนเป็นคำเป็นประโยคและแจกลูกมีแนวโน้มว่าเป็นวิธีสอนที่ดีที่สุด เพราะนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยสูงสุด วิธีสอนให้นักเรียนรู้จักพยัญชนะ สระ และผสมคำเป็นแนวโน้มว่าเป็นวิธีสอนที่รองจากวิธีแรกและวิธีสอนโดยครูอ่านนำเป็นวิธีที่ไม่ดีนัก²

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยของ ไพฑูรย์ ธรรมแสง เจริญ ชุกติมันต์คำรง และ คณะศึกษานิเทศก์ เขตศึกษา 12 สอดคล้องกันคือ การสอนให้เด็กอ่านเป็นคำเป็นประโยค แล้วประสมอักษรหรือแจกลูกภายหลังเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่ควรนำมาใช้ในการเรียนการสอนอ่าน

¹ เจริญ ชุกติมันต์คำรง, "การสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวใหม่" ประชาศึกษา 11 (มิถุนายน 2511) : 619-625.

² คณะศึกษานิเทศก์เขตศึกษา 12, รายงานการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย ชั้น ป. 1 ที่ใช้วิธีสอน 3 แบบ ฉะเชิงเทรา: เขตการศึกษา 12, 2518 (อัครสำเนา)

ในด้านความเข้าใจคำในการอ่านได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ บันเทิง ยันต์-โกเศศ และคณะ ได้ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดตราด โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำไปทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 794 คน ผลปรากฏว่า ไม่มีนักเรียนในอำเภอใดได้คะแนนถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มเลย และนักเรียนหญิงและชายมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน¹ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ การณี อุตัยรัตนกิจ ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจคำของนักเรียนชั้น ป. 1 โรงเรียนสาธิตเกษตร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ป. 1 จำนวน 195 คน ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าจากหนังสือแบบเรียนชั้น ป. 1 จำนวน 7 เล่ม แล้วสุ่มคำถามสร้างแบบทดสอบความเข้าใจคำ ผลปรากฏว่า

1. ระดับความเข้าใจคำกับความถี่ของคำไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความสามารถในการเข้าใจคำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนในกลุ่มอายุสูง และนักเรียนในกลุ่มอายุต่ำ มีความสามารถในการเข้าใจคำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ²

การวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบวิธีสอนได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้และผลการวิจัยสอดคล้องกันคือ

การวิจัยของ มารศรี ขวลิท, มลวิภา กมลพรวัฒนา และ วนิกา ภัคพิชาติ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทย โดย

¹บันเทิง ยันต์โกเศศ และคณะ, "ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดตราด" การวิจัยทางการศึกษา 8 (มิถุนายน 2521), หน้า 67-73.

²การณี อุตัยรัตนกิจ, "ความเข้าใจคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์," ใน ผลงานวิจัยทางการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล, 2522) หน้า 69.

ไรแบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม" โดยผู้วิจัยแต่ละคนได้ทำการวิจัยกับนักเรียนคนละระดับชั้นกันคือ มารศรี ชาวดี ทำวิจัยกับนักเรียนชั้น ป. 3 มลวิภา กมลพรวัฒนา ทำวิจัยกับนักเรียนชั้น ป. 5 วนิกา ภักดีธราติ ทำวิจัยกับนักเรียนชั้น ป. 6 ตัวอย่างประชากรทั้ง 3 ระดับชั้น เป็นนักเรียนโรงเรียนวัดศรีวนาราม และวัดกุ้งวารี อำเภอเมือง จังหวัดสโขทัย โดยกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบฝึกซึ่งเป็นเรื่องสั้น ๆ ทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรองและบทสนทนา จำนวน 30 บท และแบบทดสอบก่อนและหลังการไรแบบฝึก ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการไรแบบฝึกกับหลังการไรแบบฝึก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ส่วนความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และเมื่อนำพัฒนาการทางความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองและความคุมมาเปรียบเทียบกับยังพบว่า กลุ่มทดลองมีพัฒนาการทางความสามารถในการอ่านมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ¹

ในด้านการสะกดคำ บังอร ทองพูนศักดิ์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างวิธีสะกดแบบแจกลูกกับวิธีสะกดตามตัวอักษร ผู้วิจัยได้ทำการทดลองสอนนักเรียนชั้น ป. 1 โรงเรียนประถมบางแค จำนวน 69 คน เป็นกลุ่มทดลองและนักเรียนชั้น ป. 1 โรงเรียนวัดนิมมานรดี จำนวน 72 คน เป็นกลุ่มควบคุมและไรแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลในการอ่านคำไปทดสอบ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบแจกลูกมีสัมฤทธิ์ผลในการอ่านสูงกว่าแบบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มารศรี ชาวดี, มลวิภา กมลพรวัฒนา และวณิกา ภักดีธราติ "การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านชั้น ป.3,5,6 โดยไรแบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ประสานมิตร, 2518).

แบบสะกดตามตัวอักษรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ¹

ผลการศึกษาเรื่องการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านภาษาไทยในเด็กระดับประถมศึกษานั้น ควรสอนอ่านเป็นคำ เป็นประโยคก่อนแล้วจึงแจกลูกหรือฝึกสะกดคำ เพื่อให้เด็กมีหลักในการสะกด นอกจากนี้การสอนอ่านควรมีอุปกรณ์แบบฝึกหัดประกอบการเรียนการสอน จะทำให้การสอนอ่านแก่เด็กน่าสนใจ เด็กสนุกสนาน และได้ฝึกทักษะในการอ่านจากแบบฝึกต่าง ๆ จะทำให้การเรียนการสอนอ่านได้ผลสมตามความมุ่งหมายยิ่งขึ้น

การวิจัยในต่างประเทศ

โคมีย์ผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนสะกดคำดังนี้

มอริสันและเพอร์รี่ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนสะกดคำกับความสามารถในการอ่านทั่ว ๆ ไปของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบคือ California Achievement Test เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนสะกดคำกับความสามารถในการอ่านทั่ว ๆ ไปของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าความสามารถทั้ง 2 ด้านนี้มีความสัมพันธ์กันสูง²

¹ บังอร ทองพูนถกดี, "การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างวิธีสะกดแบบแจกลูกกับวิธีสะกดตามตัวอักษร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522)

² Ida E. Morison and Ida F. Perry, "Spelling and Reading Relationship with Incidence of Retardation and Acceleration," Journal of Educational Research 52(February 1959) :222-227.

ผลการศึกษามอร์ริสันและเพอร์รี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ
 เกรย์ (Gray) ซึ่งเกรย์ได้สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกา
 รอ่านกับการเขียนสะกดคำว่า "จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนสะกด
 คำกับการอ่าน แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด คนที่มีความสามารถ
 ในการอ่านสูงจะมีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงด้วย¹

เกรย์ได้กล่าวถึง มาล์มควิสต์ ซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการ
 อ่านของเด็กชั้นประถมปีที่ 1 จำนวน 399 คน ของประเทศสวีเดน โดยใช้แบบ
 ทดสอบในการอ่าน (Reading test) ทดสอบเด็กที่มีระดับสติปัญญาสถานภาพทาง
 สังคมและความสามารถทางร่างกายต่าง ๆ กัน พบว่าสาเหตุที่ทำให้เด็กขาดความ
 สามารถในการอ่านนั้น เนื่องจากเด็กขาดความสามารถในการเขียนสะกดคำ² จะ
 เห็นได้ว่าผลการศึกษามอร์ริสันและเพอร์รี สอดคล้องกับผลการศึกษาของเกรย์
 คือ เด็กที่มีความสามารถทางด้านกาอ่านสูงจะมีความสามารถในการเขียนสะกด
 คำสูงด้วย

นอกจากนั้น โรเวลล์ ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจ
 เรื่องที่อ่านโดยวิธีอ่านออกเสียง และอ่านในใจของเด็กเกรด 3-5 มลรัฐโรดไอ-
 แลนด์, สหรัฐอเมริกา ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนโรงเรียน 6 โรงเรียน
 แบ่งเป็นโรงเรียนฐานเมือง 2 โรงเรียน นอกเมือง 2 โรงเรียน และในเมือง

¹William S., Gray, "A Summary of Reading Investigation
 on July 1, 1957 to June 30, 1958," Journal of Educational
 Research 52 (February 1959) : 206.

²Ibid.,

อีก 2 โรงเรียน โดยใช้เครื่องมือตรวจสอบเป็นรายบุคคล

ผลปรากฏว่า เด็กในเมืองและชนเมืองมีความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านจากการอ่านออกเสียงสูงกว่าการอ่านในใจมาก ส่วนเด็กนอกเมืองไม่มีความแตกต่างกันจากการอ่านทั้งสองแบบนี้ และเด็กชายมีความเข้าใจเรื่องจากการอ่านออกเสียงสูงกว่าการอ่านในใจทุกระดับชั้น ส่วนของเด็กหญิงนั้นไม่แตกต่างกันมาก และเมื่อพิจารณาจากความแตกต่างของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนระดับต่าง ๆ ก็ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความเข้าใจในการอ่านออกเสียงหรือในใจและมีที่สังเกตอีกอย่างหนึ่งคือ เด็กเกรด 5 ที่ระดับเศรษฐกิจสูงจะโคะแนนความเข้าใจจากการอ่านออกเสียงสูงกว่าการอ่านในใจ¹

ผลการศึกษาของโรเวลล์ (Rowell) แสดงให้เห็นว่าการอ่านออกเสียงมีความสำคัญในการเรียนการสอน ดังนั้นการสอนให้เด็กอ่านออกเสียงได้ถูกต้องมีหลักการสะกดคำที่ดี จะทำให้เด็กอ่านและเขียนไม่ผิดพลาด และเมื่อเด็กอ่านออกเสียงได้ถูกต้องแม่นยำแล้วก็จะ เป็นพื้นฐานในการอ่านในใจและเขียนสะกดคำได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹E.H. Rowell, "Do Elementary Students Read Better orally or silently," The Reading teacher 29(January 1976) : 367-370.